

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 0. maj 2006

2. udkast

Betænkning

over

Forslag til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. marts 2007 og var til 1. behandling den 20. april 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i \diamond møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 19. marts 2007 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 268. Den 13. april 2007 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

De Samvirkende Invalideorganisationer,
Karise Efterskole,
KL og
Uddannelsescenter Hilltop.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Karise Efterskole,
KL og
Uddannelsescenter Hilltop.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, [som denne har besvaret.]

Tilkendegivelse fra undervisningsministeren

Det har været forudsat, at unge, der deltager i ungdomsuddannelserne, bevarer deres hidtidige forsørgelsesgrundlag. Uddannelserne kan blandt andet gives til førtidspensionister og som led i revalidering.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti har store forventninger til den rettighed, der med dette lovforslag gives til gruppen af unge, som har særlige behov.

For at sikre at kommunerne lever op til ansvaret for og forpligtelsen til at tilbyde unge med særlige behov en 3-årig ungdomsuddannelse, ønsker Socialistisk Folkeparti, at undervisningsministeren i januar 2008 fremlægger en redegørelse, hvoraf det fremgår, hvordan kommunerne har varetaget opgaven siden lovens ikrafttrædelse 1. august 2007.

Det bør fremgå af redegørelsen, hvor mange unge inden for målgruppen, der er påbegyndt en ungdomsuddannelse, samt i hvilket omfang kommunerne lever op til ansvaret med at vejlede de unge til tilbuddet. Vi finder det særdeles vigtigt, at kommunerne får de ressourcer og den vejledning, der skal til for at flest muligt kan få udbytte af retten til den 3-årig ungdomsuddannelse, der følger af denne lov.

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter til fulde, at kommunerne skal udbyde 3-årige ungdomsuddannelser, der retter sig imod unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Det er en klar forbedring, at der kommer ungdomsuddannelser til denne gruppe.

Enhedslisten mener, at det ville være bedre, hvis uddannelserne lå i statsligt regi frem for kommunalt, og vi mener ikke, at der skal være former for visitation, der kan undergrave retten til uddannelsen.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. [Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af <>:

Til § 2

1) I *stk. 1, 1. pkt.*, udgår », hvis den unge har forudsætninger for at følge uddannelsen med udbytte«.

[Præcisering af kommunalbestyrelsens tilbud om en ungdomsuddannelse til unge med særlige behov]

Til § 3

2) I *stk. 1* udgår »og har forudsætninger for at følge ungdomsuddannelsen med udbytte«.

[Præcisering af kommunalbestyrelsens tilbud om en ungdomsuddannelse til unge med særlige behov]

Til § 4

3) *Stk. 2, 3. pkt.*, udgår.

[Lovteknisk ændring]

Ny paragraf

4) Efter § 4 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. I uddannelsesplanen, jf. § 4, stk. 2, kan indgå elementer, der leveres af

- 1) efterskoler i form af særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb efter § 4, stk. 2, og supplerende undervisningstilbud for unge, jf. lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler),
- 2) husholdningsskoler, håndarbejdsskoler og folkehøjskoler, jf. lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler),
- 3) produktionsskoler, jf. lov om produktionsskoler,
- 4) institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse,
- 5) daghøjskoler, jf. lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven), og
- 6) Værksteder og andre institutioner.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med de i stk. 1, nr. 1-6, nævnte institutioner om tilrettelæggelse af uddannelsen, jf. § 1, stk. 7, i lov om specialundervisning for voksne.

Stk. 3. Kommunen afholder udgiften til særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb efter § 4, stk. 2, og supplerende undervisningstilbud samt for den i stk. 2 nævnte tilrettelæggelse. Herudover kan kommunen for unge, der modtager ordinær undervisning på en produktionsskole, afholde udgiften til specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte m.v.

Stk. 4. De i stk. 1, nr. 1-4, nævnte institutioners udbud af særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb efter § 4, stk. 2, supplerende undervisningstilbud og den i stk. 2 nævnte tilrettelæggelse skal ske som indtægtsdækket virksomhed.

Stk. 5. Udgifter til elementer af ordinær undervisning, der leveres af de i stk. 1, nr. 2-4, nævnte institutioner, finansieres efter bestemmelserne i den lovgivning, der gælder for den pågældende aktivitet. Udgifter til eventuel elevbetaling eller lignende for deltagelse i elementer af ordinær undervisning afholdes af kommunen.«

[Præcisering af reglerne om finansiering m.v. af uddannelseselementer, der leveres af frie kostskoler, produktionsskoler, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, daghøjskoler, værksteder og andre institutioner]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det fremgår af § 2, stk. 1, at unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov har et retskrav på en ungdomsuddannelse. Desuden fremgår det af § 1, stk. 2, at ungdomsuddannelsen retter sig mod unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse.

Efter § 2, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde de omfattede unge, der er tilmeldt kommunens folkeregister, en 3-årig ungdomsuddannelse efter denne lov.

Da nogle af de indkomne høringssvar har peget på, at ordene »hvis den unge har forudsætninger for at følge uddannelsen med udbytte« kunne forstås som en begrænsning i kommunalbestyrelsens forpligtelse, foreslås det, at ordene udgår.

Det præciseres herved, at alle unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, skal have et tilbud efter denne lov.

Til nr. 2

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 1.

Til nr. 3

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring indeholder en præcisering af lovforslagets bestemmelser om, at der i uddannelsesplanen kan indgå elementer, der leveres af frie kostskoler, produktionsskoler m.v., herunder finansieringen af disse elementer.

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse regulerer, hvilke institutioner der kan levere elementer af uddannelsen. For de nævnte institutioner i nr. 1-4, der primært finansieres af statstilskud, vil udbud af aktiviteter i form af særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb efter lovforslagets § 4, stk. 2, supplerende undervisningstilbud for unge og tilrettelæggelse af uddannelsen, alene kunne have karakter af accessorisk virksomhed til institutionernes udbud af den virksomhed, hvortil de er godkendt.

Ifølge § 1, stk. 1, i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) er formålet med frie kostskoler at tilbyde undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, og som er godkendt af undervisningsministeren til tilskud. Et fælles bærende princip for skolerne er, at de er kostskoler.

Skoler, der er godkendt til tilskud efter lov om frie kostskoler, kan udbyde kursusvirksomhed og lignende, til hvilken de er godkendt. Dette gælder både kursusvirksomhed med og uden statstilskud.

Efterskolerne tilbyder et kostskoleophold for 14 til 18-årige som et tilbud i grundskolens sidste år og i overgangen fra grundskolen til ungdomsuddannelserne. Det er ikke tanken med denne lov at ændre i efterskolerens nuværende kerneydelser. Efterskolerne, herunder efterskoler, der er godkendt til et samlet særligt tilbud, kan som hidtil tilbyde undervisning til efterskolerens målgruppe i henhold til lov om frie kostskoler.

Produktionsskolerne giver tilbud til unge under 25 år, der ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, og som ikke umiddelbart har forudsætninger for at påbegynde en sådan uddannelse eller har afbrudt en ungdomsuddannelse.

Efterskoler, folkehøjskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, produktionsskoler og institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der giver tilbud i henhold til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov om særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb, supplerende undervisning eller den i stk. 2 nævnte tilrettelæggelse af uddannelsen, vil fortsat skulle opfylde de grundlæggende betingelser i institutionslovgivningen for at opnå tilskud. Dvs., at der ikke kan godkendes en institution, der alene har til formål at tilbyde aktiviteter efter denne lov. Det samme gælder i de tilfælde, hvor en institution i drift ikke kan skaffe nok ordinære elever.

Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov, hvorfor det er kommunalbestyrelsen, der skal føre tilsyn med særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb, supplerende undervisning og den i stk. 2 nævnte tilrettelæggelse af uddannelsen, der gennemføres på efterskoler, folkehøjskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, produktionsskoler og institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Med hensyn til elementer af ordinær undervisning på folkehøjskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, produktionsskoler og institutioner for erhvervsrettet uddannelse gælder de almindelige regler om tilsyn for den pågældende aktivitet.

Til stk. 2

Det foreslås præciseret, at kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med de nævnte institutioner om tilrettelæggelse af ungdomsuddannelsen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at kommunen kan overlade tilrettelæggelsen af ungdomsuddannelse til efterskoler, højskoler, erhvervsskoler m.fl. Denne opgave for institutioner med statstilskud bør fremgå direkte af lovteksten. Det er alene den praktiske tilrettelæggelse af uddannelsen, der kan overlades til disse institutioner. Myndighedsopgaverne efter forslagets §§ 2-4 kan ikke overføres til de statsstøttede institutioner. Dette gælder også administration af befordringsordningen.

Til stk. 3 og 4

De foreslåede bestemmelser præciserer finansieringen af udgifter til ungdomsuddannelsen, der ikke finansieres af de ordinære statslige taxameter tilskud. Desuden præciseres, hvorledes en række selvejende institutioner skal prisfastsætte deres udbud heraf.

Fælles for de frie kostskoleformer gælder, at særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb, aldrig kan opfylde lovkravet om åbenhed, og de kan derfor ikke udløse statstilskud. Tilsvarende skal institutioner for erhvervsrettet uddannelse og produktionsskoler opkræve betaling for kurser og undervisning, der er særligt tilrettelagt for bestemte grupper.

Institutionernes fastsættelse af betalingen skal ske efter budgetvejledningens regler om indtægtsdækket virksomhed, jf. forslagets stk. 4. Baggrunden herfor er, at institutionernes udbud ikke må være konkurrenceforvridende i forhold til private udbydere heraf.

Ved særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb, og supplerende undervisningstilbud skal kommunalbestyrelsen afholde alle udgifter, da der ikke gives statstilskud til sådanne forløb. Såfremt kostskoler udbyder særligt tilrettelagte forløb eller supplerende undervisningstilbud, skal fastsættelsen af den kommunale finansiering ske efter budgetvejledningens regler om indtægtsdækket virksomhed.

For så vidt angår produktionsskolerne indebærer det, at unge i ungdomsuddannelsen, der følger ordinær undervisning på en produktionsskole, skal følge de almindelige regler, herunder reglerne om målgruppevurdering af Ungdommens Uddannelsesvejledning, indhold og tilrettelæggelse af undervisningen, timetal og tilskudsberegning.

Efter produktionsskoleloven kan skolerne tilbyde specialundervisning og specialpædagogisk bistand. Udgifterne hertil afholdes af skolernes almindelige indtægter, dvs. af statstilskuddet. For at gøre det muligt for skolerne at optage elever i ordinære forløb med et behov for specialundervisning og specialpædagogisk støtte, som skolen ikke har mulighed for at imødekomme, foreslås det, at kommunen kan afholde udgiften til specialundervisning og specialpædagogisk støtte.

Til stk. 5

Den foreslåede bestemmelse præciserer finansieringen af elementer i ungdomsuddannelsen, der finansieres af de ordinære statslige taxametertilskud.

Såfremt unge med særlige behov deltager i ordinære forløb på en efterskole, folkehøjskole, produktionsskole, institution for erhvervsrettet uddannelse m.v. finansieres aktiviteten efter de bestemmelser, der findes i lovgivningen for den pågældende aktivitet. De sædvanlige tilskudsbetainger med hensyn til elevtal, undervisningstid, kursusbetainger, årselevberegning m.v. gælder også i disse tilfælde. Er den pågældende deltager omfattet af den persongruppe, der er omfattet af lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m. (betalingsloven), vil det være kommunen, der skal yde uddannelsesinstitutionen en betaling svarende til de tilskud eller bevillinger, der ellers ville være blevet ydet af Undervisningsministeriet.

Betalingsloven gælder for al undervisning under Undervisningsministeriet, bortset fra ordblindeundervisning i henhold til lov om forberedende undervisning og ordblindeundervisning for voksne og for specialundervisning i henhold til lov om specialundervisning for voksne.

Unge, der efter lovforslaget modtager ordinær undervisning på produktionsskole, vil være omfattet af den kommunale befordringsordning efter lovforslagets kapitel 4.

For deltagelse i kurser på husholdningsskoler, håndarbejdsskoler og folkehøjskoler skal skolen fastsætte og opkræve en elevbetaling. Eftersom deltagelse i ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov skal være vederlagsfri for den unge, skal udgiften hertil afholdes af kommunen. Hvis den unge deltager i andre elementer af ordinær undervisning, hvor der opkræves betaling, afholdes udgiften herved også af kommunen.

Troels Christensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Britta Schall Holberg (V)
Tina Nedergaard (V) fmd. Ellen Trane Nørby (V) Martin Henriksen (DF) Søren Krarup (DF)
Lars Barfoed (KF) Jens Jørgen Nygaard (KF) Christine Antorini (S) Kirsten Brosbøl (S)
Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S) Margrethe Vestager (RV) nfm. Bente Dahl (RV)
Pernille Vigsø Bagge (SF) Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

Oversigt over bilag vedrørende L 196

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 27/3-07 fra De Samvirkende Invalideorganisationer
2	Høringsnotat, høringsliste og høringssvar, fra undervisningsministeren
3	Henvendelse af 12/4-07 fra Karise Efterskole
4	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Supplerende høringssvar, fra undervisningsministeren
6	Henvendelse af 1/4-07 fra Uddannelsescenter Hilltop i Skive
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	Henvendelse af 26/4-07 fra KL
9	1. udkast til betænkning
10	Notat fra KL udleveret i forbindelse med foretræde for udvalget 2/5-07
11	Supplerende notat fra Karise Efterskole i forbindelse med foretræde for udvalget 2/5-07
12	Betækningsbidrag fra undervisningsministeren
13	Ændringsforslag fra undervisningsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 196

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 27/3-07 fra De Samvirkende Invalideorganisationer, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelse af 12/4-07 fra Karise Efterskole, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
3	Spm. om kommentar til henvendelse af 1/4-07 fra Uddannelsescenter Hilltop i Skive, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om kommentar til henvendelse af 26/4-07 fra KL, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om kommentar til notat af 26/4-07 fra KL, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om kommentar til notat fra Karise Efterskole, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
7	Spm. om UU har tilstrækkelige kompetencer i forhold til lovforslagets målgruppe, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om økonomien i L 196, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om sikringen af, at kommunerne lever op til deres forpligtelser

ih. lovforslaget, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

10 Spm. om yderligere midler, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå